PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Andrzej Duda

Warszawa, 28 marca 2022 roku

Pan
Jacek Chlebny
Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego

Uczestnicy
Zgromadzenia Ogólnego
Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego

Szanowny Panie Prezesie!
Szanowni Państwo, Panie i Panowie Sędziowie!

Dzisiejsze Zgromadzenie Ogólne Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego odbywa się w roku obchodów stulecia najwyższego organu sądowego kontrolującego prawidłowość i legalność funkcjonowania polskiej administracji publicznej. Już w roku 1922, u początku niepodległego bytu odrodzonej Rzeczypospolitej, ustawodawca powołał pierwszy w dziejach Polski sąd administracyjny o ogólnokrajowym zasięgu działania – Najwyższy Trybunał Administracyjny. Jego orzecznictwo spełniło ważną rolę w dziele jednolitego ustalenia, a następnie ciągłego usprawniania polskich norm praktyki administracyjnej. Przyczyniło się to do wzmocnienia Polski jako państwa zarazem demokratycznego i praworządnego. Po II wojnie światowej misję NTA podjął powołany w 1980 roku Naczelny Sąd Administracyjny – początkowo w sposób ograniczony realiami reżimu komunistycznego, a od roku 1990 już z całą mocą. Waga rozpatrywanych spraw, niezależność, trafność i wysoki poziom merytoryczny rozstrzygnięć tego sądu znacząco podwyższyły jego prestiż.

W ubiegłym roku ogromnym wyzwaniem, z którym zmierzyć musiał się również NSA, była przede wszystkim pandemia COVID-19. Wpłynęła ona nie tylko na zdrowie publiczne i gospodarkę, ale też na sposób funkcjonowania organów państwowych i sądów. Ważąc fundamentalne wartości i racje, sądownictwo administracyjne oraz sam Naczelny Sąd Administracyjny ma stać na straży interesu publicznego pojmowanego w sposób niesprzeczny z ideą rządów prawa oraz gwarancjami podstawowych praw obywatelskich.

Wśród praw człowieka i obywatela należy podkreślić prawo do sądu, obejmujące również prawo do rozpatrzenia sprawy bez zbędnej zwłoki, w warunkach łatwego dostępu do sądu oraz szybkiego uzyskania finalnego, wiążącego rozstrzygnięcia w sprawie. Oczekiwania obywateli w tym zakresie są w pełni uzasadnione. Analizując sprawozdania z działalności NSA, można dostrzec długie terminy rozpatrywania skarg kasacyjnych, często przekraczające rok od ich wpływu. Doceniając działania podjęte przez organy NSA w ostatnim czasie, apeluję o dołożenie jeszcze większych starań mających na celu przyśpieszenie rozpatrywania spraw, przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu merytorycznego orzecznictwa NSA. W szczególności odnosi się to do spraw dotyczących istotnych praw lub obowiązków podatkowych – czyli zagadnień, które według statystyk są najczęściej rozpatrywane przez Naczelny Sąd Administracyjny.

Szanowni Państwo!

Inwazja Rosji na Ukrainę i związany z tym napływ uchodźców do Rzeczypospolitej Polskiej sprawiły, że również przez sądami stanęły dzisiaj wyjątkowe wyzwania. Ale także w tym trudnym czasie bezpieczeństwo prawne państwa i obywateli musi być zapewnione w całej rozciągłości. Dziękuję Państwu za zrozumienie powagi obecnej sytuacji. Z szacunkiem i uznaniem myślę o solidarnym udziale sędziów i pracowników sądów administracyjnych w akcjach pomocy ciężko doświadczonemu narodowi ukraińskiemu. Ufam także, że stałe spotkania przedstawicieli Naczelnego Sądu Administracyjnego z przedstawicielami parlamentu oraz sądów Ukrainy pomogą rozwiązać trudności, które pojawiły się lub nasiliły w ostatnich tygodniach.

Odpowiedzialność za dobro wspólne nabrała dzisiaj szczególnego, bardzo konkretnego znaczenia. Każdy organ i instytucja oraz każdy obywatel Rzeczypospolitej – wszyscy na swój sposób i zgodnie z własnym zakresem obowiązków zawodowych i społecznych – powinni dołożyć starań, aby ten czas próby zakończył się dla nas pomyślnie. Aby Polska stała się państwem jeszcze sprawniejszym, bardziej odpornym w obliczu zagrożeń, a nade wszystko ożywianym duchem patriotyzmu, wzajemnego szacunku i międzyludzkiej solidarności.

Dziękując Państwu za miniony rok pracy, wyrażam oczekiwanie, że kolejne dwanaście miesięcy działalności NSA i całego sądownictwa administracyjnego dostarczy wielu przykładów wspomnianej postawy – oraz że wzmocni to zaufanie i szacunek obywateli wobec naszego państwa. Przyjmijcie Państwo życzenia udanych, owocnych obrad.

Z wyrazami szacunku